Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2025/5113

22.9.2025

EUROPEISKA SYSTEMRISKNÄMNDENS REKOMMENDATION

av den 9 juli 2025

om ändring av rekommendation ESRB/2015/2 om bedömningen av gränsöverskridande effekter och frivillig ömsesidighet för makrotillsynsåtgärder

(ESRB/2025/6)

(C/2025/5113)

EUROPEISKA SYSTEMRISKNÄMNDENS STYRELSE HAR ANTAGIT DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

med beaktande av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ([1]), särskilt bilaga IX,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1092/2010 av den 24 november 2010 om makrotillsyn av det finansiella systemet på EU-nivå och om inrättande av en europeisk systemrisknämnd ([2]), särskilt artiklarna 3 och 16–18,

med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 575/2013 av den 26 juni 2013 om tillsynskrav för kreditinstitut och om ändring av förordning (EU) nr 648/2012 ([3]), särskilt artikel 458,

med beaktande av Europeiska systemrisknämndens beslut ESRB/2011/1 av den 20 januari 2011 om arbetsordningen för Europeiska systemrisknämnden ([4]), särskilt artiklarna 18–20, och

av följande skäl:

(1) För att säkerställa effektiva och konsekventa nationella makrotillsynsåtgärder är det viktigt att komplettera erkännandet enligt unionsrätten med frivillig ömsesidighet.

(2) Ramverket för frivillig ömsesidighet för makrotillsynsåtgärder som framgår av Europeiska systemrisknämndens rekommendation ESRB/2015/2 ([5]) har som mål att alla exponeringsbaserade makrotillsynsåtgärder som aktiveras i en medlemsstat ([6]) även vidtas i de andra medlemsstaterna.

(3) Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 79/2019 ([7]) införlivade förordning (EU) nr 575/2013 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) med verkan från och med den 1 januari 2020. Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/558 ([8]), genom vilken ändringar av förordning (EU) nr 575/2013 infördes, införlivades med EES-avtalet genom Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 145/2024 ([9]). Förordning (EU) 2021/558 är nu tillämplig i Norge.

([1]) EGT L 1, 3.1.1994, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1994/1/oj.
([2]) EUT L 331, 15.12.2010, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2010/1092/oj.
([3]) EUT L 176, 27.6.2013, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2013/575/oj.
([4]) EUT C 58, 24.2.2011, s. 4.
([5]) Europeiska systemrisknämndens rekommendation ESRB/2015/2 av den 15 december 2015 om bedömningen av gränsöverskridande effekter och frivillig ömsesidighet för makrotillsynsåtgärder (EUT C 97, 12.3.2016, s. 9).
([6]) Enligt punkterna 14 a och 14a a i bilaga IX till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska termerna ”medlemsstat(er)” och ”behöriga myndigheter”, utöver den innebörd de har i direktiv 2013/36/EU och förordning (EU) nr 575/2013, anses inbegripa Eftastaterna respektive deras behöriga myndigheter.
([7]) Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 79/2019 av den 29 mars 2019 om ändring av bilaga IX (Finansiella tjänster) till EES-avtalet [2019/2133] (EUT L 321, 12.12.2019, s. 170, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2019/2133/oj).
([8]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/558 av den 31 mars 2021 om ändring av förordning (EU) nr 575/2013 vad gäller anpassningar av ramverket för värdepapperisering för att stödja den ekonomiska återhämtningen med anledning av covid-19-krisen (EUT L 116, 6.4.2021, s. 25, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/558/oj).
([9]) Gemensamma EES-kommitténs beslut nr 145/2024 av den 12 juni 2024 om ändring av bilaga IX (Finansiella tjänster) till EES-avtalet [2024/2433] (EUT L, 2024/2433, 3.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2024/2433/oj).

(4) Sedan den 31 december 2020 måste kreditinstitut som är auktoriserade i Norge iaktta a) ett systemriskbuffertvärde motsvarande 4,5 procent som tillämpas på exponeringar i Norge, i enlighet med artikel 133 i direktiv 2013/36/EU, b) ett golv på 20 procent som tillämpas på (exponeringsvägda) genomsnittliga riskvikter avseende exponeringar mot bostadsfastigheter i Norge, i enlighet med artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013 (som gäller för kreditinstitut som tillämpar interna modeller (IRB-modeller) samt c) ett golv på 35 procent som tillämpas på (exponeringsvägda) genomsnittliga riskvikter avseende exponeringar mot kommersiella fastigheter i Norge, i enlighet med artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013 (som gäller för kreditinstitut som tillämpar interna modeller (IRB-modeller). Dessa åtgärder ingår för närvarande i den förteckning över makrotillsynsåtgärder som bör antas baserat på ömsesidighet inom ramen för rekommendation ESRB/2015/2.

(5) Den 19 december 2024 underrättade det norska finansdepartementet, i egenskap av utsedd myndighet i enlighet med artikel 458.1 i förordning (EU) nr 575/2013, ESRB i enlighet med artikel 458 i den förordningen om sin avsikt att a) förlänga det genomsnittliga riskviktsgolvet på 20 procent som tillämpas på norska exponeringar mot bostadsfastigheter till den 30 juni 2025 och att från och med den 1 juli 2025 höja det till 25 procent, och b) förlänga det golv på 35 procent som är tillämpligt på norska exponeringar mot kommersiella fastigheter i två år efter den 31 december 2024. Efter en begäran från ESRB om förtydliganden mottogs en uppdaterad version av dessa anmälningar den 13 januari 2025. De uppdaterade anmälningarna innehöll också en begäran till ESRB om att fortsätta rekommendera ömsesidighet vad gäller åtgärder på individuell nivå, undergruppsnivå och gruppnivå.

(6) I rekommendation ESRB/2015/2, ändrad genom rekommendation ESRB/2017/4 ([10]), rekommenderas att den relevanta myndigheten som aktiverar en makrotillsynsåtgärd, när den lämnar en ansökan om ömsesidighet till ESRB, ska föreslå ett maximalt tröskelvärde under vilket en individuell finansiell tjänsteleverantörs exponering mot den identifierade makrotillsynsrisken i den jurisdiktion där den aktiverande myndigheten tillämpar makrotillsynsåtgärden i fråga ej anses väsentlig. ESRB får vid behov rekommendera ett annat tröskelvärde. I enlighet med de anmälningar som mottagits ligger tröskelvärdet för ömsesidighet när det gäller riskviktsgolvet för bostadsfastigheter kvar på 1 procent av institutens bruttoutlåning avseende bostadsfastigheter till norska kunder, vilket motsvarar 37,8 miljarder norska kronor per den 30 september 2024. Tröskelvärdet för ömsesidighet när det gäller riskviktsgolvet för kommersiella fastigheter ligger kvar på 1 procent av bruttoutlåningen avseende kommersiella fastigheter till norska kunder, vilket motsvarar 9,3 miljarder norska kronor per den 30 september 2024. Båda tröskelvärdena bör tillämpas på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå.

(7) I enlighet med ansökan om ömsesidighet från finansdepartementet till ESRB och för att a) förhindra negativa gränsöverskridande effekter i form av läckage och regelarbitrage som kan bli resultatet av genomförandet av de makrotillsynsåtgärder som tillämpas i Norge och b) upprätthålla likvärdiga konkurrensförhållanden mellan kreditinstituten i EES, har Europeiska systemrisknämndens styrelse beslutat att inkludera dessa åtgärder i den förteckning över makrotillsynsåtgärder som bör antas baserat på ömsesidighet inom ramen för rekommendation ESRB/2015/2.

(8) En ömsesidig tillämpning av makrotillsynsåtgärder som aktiveras av myndigheter i andra medlemsstater, på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå, oavsett om de berörda exponeringarna innehas genom dotterbolag eller filialer, eller till följd av direkt gränsöverskridande utlåning, begränsar läckage och regelarbitrage, motverkar systemrisker och främjar därmed makrotillsynens övergripande effektivitet genom att säkerställa att ökade risker hanteras inte bara i den medlemsstat som har infört makrotillsynsåtgärden utan även i andra medlemsstater där bankgrupper är exponerade för dessa ökade risker. Ett erkännande bör därför också syfta till att säkerställa att bankgrupper som är exponerade för sådana systemrisker är tillräckligt motståndskraftiga. Därför bör makrotillsynsåtgärder som härrör från ett beslut om att erkänna andra medlemsstaters makrotillsynsåtgärder i allmänhet tillämpas på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå.

([10]) Europeiska systemrisknämndens rekommendation ESRB/2017/4 av den 20 oktober 2017 om ändring av rekommendation ESRB/2015/2 om bedömningen av gränsöverskridande effekter och frivillig ömsesidighet för makrotillsynsåtgärder (EUT C 431, 15.12.2017, s. 1).

(9) Denna ändring av rekommendation ESRB/2015/2 påverkar inte att man även fortsättningsvis rekommenderar att man bör vidta sådana nationella åtgärder som bäst motsvarar de nationella makrotillsynsåtgärderna som aktiverats av de norska myndigheterna den 31 december 2020, i enlighet med rekommendation ESRB/2023/1 och ESRB/2024/7. De aktuella ändringarna av rekommendation ESRB/2015/2 avser främst det faktum att nivån på riskviktsgolvet för exponeringar mot bostadsfastigheter justeras och att ömsesidighet nu rekommenderas på individuell nivå, undergruppsnivå och gruppnivå. Den normala övergångsperioden på tre månader efter offentliggörandet av denna rekommendation i *Europeiska unionens officiella tidning* är endast tillämplig på åtgärder, eller ändringar av sådana, som de nationella myndigheterna kommer att anta för att tillämpa ömsesidighet vad gäller de båda riskviktsgolven, inbegripet höjningen av det genomsnittliga riskviktsgolvet för exponeringar mot norska bostadsfastigheter till 25 procent från och med den 1 juli 2025, på individuell nivå, undergruppsnivå och gruppnivå.

(10) Rekommendation ESRB/2015/2 bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM REKOMMENDERAS FÖLJANDE.

ÄNDRINGAR

Rekommendation ESRB/2015/2 ska ändras på följande sätt:

1. I avsnitt 1, delrekommendation C.1 ska den andra och tredje åtgärden avseende Norge ersättas med följande:

   ”— Ett golv på 20 procent för (exponeringsvägda) genomsnittliga riskvikter avseende exponeringar mot bostadsfastigheter i Norge, i enlighet med artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013, vilket har tillämpats i Norge fram till den 30 juni 2025 och från och med den 1 juli 2025 ökar till ett golv på 25 procent, för kreditinstitut som är auktoriserade i Norge och som tillämpar interna modeller (IRB-modeller) för att beräkna de lagstadgade kapitalkraven.

   ”— Ett golv på 35 procent för (exponeringsvägda) genomsnittliga riskvikter avseende exponeringar mot kommersiella fastigheter i Norge, i enlighet med artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013, vilket har tillämpats i Norge för kreditinstitut som är auktoriserade i Norge och som tillämpar internmetoden (IRB) för att beräkna de lagstadgade kapitalkraven.”

2. Bilagan ska ändras i enlighet med bilagan till den här rekommendationen.

Utfärdad i Frankfurt am Main den 9 juli 2025.

På ESRB-styrelsens vägnar
Francesco MAZZAFERRO
Chef för ESRB:s sekretariat

BILAGA

Bilagan till rekommendation ESRB/2015/2 ska ändras på följande sätt:

1. Den andra och tredje åtgärden avseende Norge ska ersättas med följande:

”— Ett golv på 20 procent för (exponeringsvägda) genomsnittliga riskvikter avseende exponeringar mot bostadsfastigheter i Norge, i enlighet med artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013, vilket har tillämpats i Norge fram till den 30 juni 2025 och från och med den 1 juli 2025 ökar till ett golv på 25 procent, för kreditinstitut som är auktoriserade i Norge och som tillämpar interna modeller (IRB-modeller) för att beräkna de lagstadgade kapitalkraven.

— Ett golv på 35 procent för (exponeringsvägda) genomsnittliga riskvikter avseende exponeringar mot kommersiella fastigheter i Norge, i enlighet med artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013, vilket har tillämpats i Norge för kreditinstitut som är auktoriserade i Norge och som tillämpar internmetoden (IRB) för att beräkna de lagstadgade kapitalkraven.”

2. Under Norge ska avsnittet med rubriken ”I. Beskrivning av åtgärderna” ersättas med följande:

”I. Beskrivning av åtgärderna

1. Från och med den 31 december 2020 har det norska finansdepartementet infört följande tre makrotillsynsåtgärder: i) ett systemriskbuffertvärde för exponeringar belägna i Norge, enligt artikel 133 i direktiv 2013/36/EU, ii) ett riskviktsgolv för exponeringar mot bostadsfastigheter i Norge, enligt artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013 som har tillämpats i Norge fram till den 30 juni 2025, samt iii) ett riskviktsgolv för exponeringar mot kommersiella fastigheter belägna i Norge, enligt artikel 458.2 d iv i förordning (EU) nr 575/2013 såsom tillämplig på och i Norge.

2. Systemriskbuffertvärdet är 4,5 procent och omfattar de inhemska exponeringarna som alla kreditinstitut som är auktoriserade i Norge har på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå.

3. Riskviktsgolvet för bostadsfastigheter är en institutspecifik åtgärd som innebär ett genomsnittligt riskviktsgolv för exponeringar mot bostadsfastigheter i Norge, som tillämpas på kreditinstitut som använder internmetoden på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå. Riskviktsgolvet för fastigheter berör den exponeringsvägda genomsnittliga riskvikten i bostadsfastighetsportföljen. Exponeringar mot bostadsfastigheter i Norge bör tolkas som hushållsexponeringar som är säkrade genom fast egendom i Norge.

4. Riskviktsgolvet för kommersiella fastigheter är en institutspecifik åtgärd som innebär ett genomsnittligt riskviktsgolv för exponeringar mot kommersiella fastigheter i Norge, som tillämpas på kreditinstitut som använder internmetoden på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå. Riskviktsgolvet för fastigheter berör den exponeringsvägda genomsnittliga riskvikten i portföljen med kommersiella fastigheter. Exponeringar mot kommersiella fastigheter i Norge bör tolkas som företagsexponeringar som är säkrade genom fast egendom i Norge.”

3. Under Norge, i avsnittet med rubriken ”II. Ömsesidighet”, ska punkt 5b ersättas med följande:

”5b. I enlighet med det norska finansministeriets ansökan rekommenderas de relevanta myndigheterna att genomföra den norska systemriskbufferten och riskviktsgolven genom att tillämpa den på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå, oavsett om de berörda exponeringarna innehas genom dotterbolag eller filialer eller till följd av direkt gränsöverskridande utlåning.”

4. Under Norge, i avsnittet med rubriken ”III. Relevant tröskelvärde”, ska punkterna 8 b och c ersättas med följande:

”b) För riskviktsgolvet avseende bostadsfastigheter fastställs ett tröskelvärde på 37,8 miljarder norska kronor, vilket motsvarar 1 procent av institutens samlade bruttoutlåning avseende bostadsfastigheter till norska kunder per den 30 september 2024. Tröskelvärdet bör bedömas på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå. Vid bedömning på undergruppsnivå eller gruppnivå bör alla exponeringar som innehas genom filialer och direkt gränsöverskridande utlåning samt genom dotterbolag ingå i beräkningen av exponeringar som bedöms mot tröskelvärdet.

c) För riskviktsgolvet avseende kommersiella fastigheter fastställs ett tröskelvärde på 9,3 miljarder norska kronor (NOK), vilket motsvarar 1 procent av den samlade bruttoutlåningen avseende bostadsfastigheter till norska kunder per den 30 september 2024. Tröskelvärdet bör bedömas på gruppnivå, undergruppsnivå och individuell nivå. Vid bedömning på undergruppsnivå eller gruppnivå bör alla exponeringar som innehas genom filialer och direkt gränsöverskridande utlåning samt genom dotterbolag ingå i beräkningen av exponeringar som bedöms mot tröskelvärdet.”